

TWEEDE HOOFDSTUK

Het bezoek; malende gedachten

Het duurde een tijdje voor het eindelijk tot de kabouter doordrong dat daar tegenover hem, in zijn eigen poppenhuis, werkelijk en waarachtig een heuse echte fee zat. En daar schrok hij van. Want het feevolk zit vol toverkunsten, wist hij. Vol listen en zwebbelarijen. Feeën, zo had hij gehoord, zijn schimmig en zonder houvast, en ze verwisselen rechts en links als een spiegel.

‘O uh...’ zei hij. ‘Uh... oh!’

Dat klonk niet zo vriendelijk en daar schrok hij ook weer van.

‘Uh... wilt u iets hebben?’ vroeg hij nu. ‘Iets warms? Om te drinken?’

Dat klonk beter, maar in zijn binnenste schreeuwden zijn gedachten tegen elkaar dat die fee weg moest.

‘Lekkere warme thee met citroen, mevrouw Fee?’ zei de stem van de kabouter vriendelijk.

Ze schudde haar hoofd. ‘Nee,’ zei ze. ‘Nee dank je, lieve kabouter.’

Daar werden zijn gedachten even stil van. Nog nooit had iemand lieve kabouter tegen hem gezegd, maar al gauw begonnen ze weer in zijn kop te schreeuwen: Pas op, pas op, stommeling! Je had haar nooit binnen moeten laten. Stuur haar weg. Nu!

‘Wilt u iets anders?’ vroeg hij hardop. ‘Iets te eten? Of zo?’

De fee keek naar hem op en glimlachte. ‘Ach nee,’ zei ze. ‘Ach nee, kabouter. Wij feeën eten maar één ding, en dat is honing.’

‘Oh!’ schrok de kabouter. ‘O jee! Honing! Dat heb ik niet in huis. Niet hier. Beneden staat wel een pot, in de provisiekast, zal ik –?’

Ze schudde vreselijk met haar feeënhoofd. ‘Nee nee nee! Hoeft niet. Ik hoef niks. Als ik maar voor één nachtje mag blijven.’

Blijven?? De kabouter schrok weer ontzettend, maar hij liet het niet merken. ‘U wilt blijven?’ vroeg hij. ‘Ik bedoel...’

‘Tot de storm voorbij is,’ zei ze. ‘Het waait zo.’

‘Ja,’ zei hij. ‘Het waait erg.’

‘Als het niet kan, ga ik wel weer,’ zei ze.

De wind hilde met hernieuwde kracht zodat de zolder steunde en kraakte.

‘Ik heb geen bed over,’ zei de kabouter. ‘En in de wieg ligt –’

‘Maar ik hoef niet te slapen,’ zei de fee. ‘t Is toch nacht?’

‘Ja, nacht,’ zei de kabouter.

‘En slapen doen we overdag,’ zei ze.

‘We?’ vroeg de kabouter. ‘Feeën?’

‘Ja,’ zei ze. ‘Wist je dat niet?’

Nee, dat wist de kabouter niet. Hij wist eigenlijk niets van feeën af; hij was er alleen maar bang voor, voor hun toverkunsten.

‘Hier beneden kun je wel blijven,’ zei hij. ‘Ik zal de kaars laten branden.’

‘Dat is lief van je,’ zei ze weer. ‘Maar je mag hem best uitblazen hoor.’

De kabouter durfde dat niet. In het donker zou ze de hele kamer kunnen omtoveren zonder dat hij het zag.

‘Moet jij dan niet naar bed?’ vroeg ze na een tijdje.

‘Nou nee, ik ben nog niet moe,’ zei de kabouter. Hij loog, maar dat mocht ze niet merken.

Zo zaten ze een tijd tegenover elkaar te zwijgen. De kabouter luisterde naar de storm, of het gebulder niet al minder werd, en onderwijl keek hij de kamer rond naar zijn poppenhuisdingen: de schemerlamp die niet meer kon branden omdat de batterij op was, de vaas met papieren papavers, de haard met het kleurkrijtesvuur, het dressoir met de spiegel, de theepot die te klein was voor de kopjes die te groot waren, en toen keek hij naar de fee. Ze had zich omgedraaid en zat met haar rug naar de kaarsvlam om ook daar droog te worden. Witte stoom sloeg van de lappen die als vodden om haar schouders zaten en langzaam raakten ze los. Maar het waren geen lappen, zag hij nu, het waren haar vleugels die zich openvouwden als bij een vlinder. Wel een zielige vlinder waarvan de vleugels kapot waren, rafelig, geschroeid, stukgebeten – wat was er allemaal gebeurd?

De fee draaide zich weer terug. ‘Ziezo,’ zei ze, ‘dat voelt beter. Wat kijk je, kaboutertje?’

‘O uh... niks,’ hakte hij. ‘Ik uh... u ziet er een beetje verongelukt uit. Wat uh, is er eigenlijk gebeurd? Met u?’

Er kwam een glimlach op haar gezicht. Een beetje droevig.

‘Ach,’ zei ze, ‘als ik daarover begin... ik ben ook opeens zo erg moe. Zou ik niet toch eventjes kunnen slapen?’

‘Ahum... uh,’ zei de kabouter. ‘Mijn huis is nogal vol, ziet u. Maar uh... hier op de bank kan het wel. Hier kunt u liggen.’

‘Als het niet te lastig is?’ vroeg ze.

‘Neu neu. Ik zal een dekentje pakken.’

Hij wou het helemaal niet en absoluut niet, maar hij pakte het roodbonte dekentje uit de kist, en toen de fee was gaan liggen dekte hij haar toe, heel voorzichtig, want hij dacht dat feeën makkelijk konden breken. ‘Slaapt u maar lekker,’ zei hij.

En *verdomme* dacht hij.

Maar hij liep op zijn tenen naar de kaars, blies de vlam puh-puh-puh uit en sloop tastend langs de trap naar boven naar zijn slaapkamertje waar hij in zijn eigen bed kroop.

De wind ging nog vreselijk tekeer buiten. Als het dak het maar houdt, dacht de kabouter. Als de wespenkoningin maar niet wakker wordt en in woede die vreemde slaapster gaat steken. Als de *fee* maar niet wakker wordt en mijn spullen gaat betoveren. Misschien deed ze alleen maar of ze moe was en is ze helemaal niet ingeslapen en is ze nu bezig beneden de boel overhoop te halen. Al mijn spullen. Ik laat ook altijd iedereen maar binnen. Rat en Pad. De wespenkoningin. En nu een fee. Een wildvreemde fee. Die aan komt vliegen in de storm, zegt dat ze verongelukt is en hier blijft slapen. Ze heeft de hele nacht om mijn spullen te stelen. Mijn potten en mijn pannen en mijn kaars. Wat moet een fee met potten en pannen? En een kaars? Ik ben helemaal gek. 't Was heel zielig zoals ze eruitzag. Heel zielig en nat en doorweekt en verwaarloosd. Verorkaand. En gerafeld. Haar vleugels helemaal aan flarden. Door die vreselijke wind? Of door iets anders? Een vreselijk beest? Was erin gebeten? Niet op gelet. Waarom ben ik ook zo stom. Wat waait het, wat waait het, ik waai m'n bed uit, zal ik naar beneden gaan? Ik ben nog niet eens beneden geweest, beneden in het huis! Helemaal vergeten! Mijn ronde vergeten! Voor het eerst vergeten te gaan kijken naar de gaspitten en de lichten. Door die fee! En nou ga ik niet meer. Ik laat haar niet alleen in m'n huis. Voor één keer maar overslaan. Eén keertje.

Zo draaiden de gedachten door het hoofd van de kabouter, de hele nacht lang terwijl de orkaan raasde. Hij sliep niet.

Zodra het licht werd ging hij naar beneden om de fee te bekijken. Er was niets overhoop gehaald. Al zijn potten en pannen waren er nog. De kaars ook. Maar de fee, de fee! De fee?

De fee was verdwenen.

DERDE HOOFDSTUK

Het Rijk der Feeën; het verhaal van de kobold Urukkuu

De kabouter was een beetje beduusd toen hij zag dat de fee weg was. Zomaar weg zonder iets te hebben getoverd. Feeën, dacht hij. Niet te vertrouwen. Nooit! Ze verschimieren waar je bij staat.

De wind was veel minder.

Beneden in het huis hoorde hij de oude grootmoeder rondscharrelen. Alles was dus nog in orde, gelukkig. De komende nacht zou hij weer gewoon zijn ronde doen. En die fee verder vergeten.

Hij probeerde het de hele dag, dat vergeten, door expres aan andere dingen te denken. Aan wat hij zou eten: rijst met gepelde noten. Aan de muizenval waar hij bijna was ingetrapt lang geleden; wie woonden er toen nog in het huis? Die kinderen die ver-

stoppertje speelden hier op zolder en hem bijna hadden ontdekt. Bijna? Had dat ene jongetje hem niet – dat jongetje met die grote donkere ogen – wat had ze eigenlijk voor ogen, had hij haar ogen wel bekeken? Gaven ze ook licht? O jee, de fee! Niet aan denken. Hij schudde hard met zijn hoofd en begon moeilijke sommen te verzinnen: vier kabouters hebben elk vier noten, de eerste geeft er één aan de tweede, de tweede geeft er twee aan de derde, de derde geeft er drie aan de vierde, de vierde eet er vijf op, hoeveel heeft elk van hen er nog in zijn zak? De kabouter pakte een papiertje en een potlood om het te gaan uitrekenen. Een briefje, dacht hij, een briefje had ze toch wel kunnen achterlaten? Met dank je wel voor het schuilen erop? Of zoiets? Of: ben weer vertrokken, moest gauw weg. Of: schrik niet, ik ben even weg maar kom gauw weer terug. Hij gaf een pets tegen zijn hoofd en hield het scheef om de gedachten eruit te laten lopen, als een restje vla uit een fles, almaar hardop zeggend: ik moet *niet* aan de fee denken, *niet* aan de fee, *niet* aan de fee. Maar het hielp niets, want niet-aan-de-fee is even fee als wel-aan-de-fee; hij bleef de hele dag aan haar doordenken en toen het avond werd en donker, lag ze daar ineens weer op de bank en kwam overeind, stralend en lichtend, haar rafelige vleugels omhoog.

‘O!’ riep de kabouter. ‘Bent u daar weer?’

‘Wéér?’ vroeg ze. ‘Ik was er aldoor.’

‘Aldoor? Waar dan?’

‘Hier,’ zei ze.

‘Waar hier?’

‘*Hier!*’ zei ze.

‘Maar ik zag u nergens.’

‘Je keek door me heen,’ zei ze.

Hij begreep het niet.

‘Ik sliep!’ zei ze. ‘En een slapende fee is toch ijl?’

‘IJl?’

‘Ja,’ zei ze. ‘Als lucht. Als glas. Waar je dwars doorheen kijkt.’

‘Door een fee?’

‘Wist je dat niet?’

Nee, dat wist de kabouter niet, en hij vond het een akelig idee dat ze de hele dag onzichtbaar was geweest. Ze moest maar weggaan, vond hij, maar in plaats van dat te zeggen ging hij de kaars aansteken en de tafel wat verschuiven, en de stoelen, en in de keuken wat te eten klaarmaken, luid rammelend met de potten en pannen, en hij las hardop een moeilijk recept, en toen het lekker pruttelde in de pannetjes zong hij een kookliedje:

Dit half-om-half
was vroeger een kalf
en deze ragout
was zijn roodbonte moe.
Ach here, ach here, ach heremejee
dat wij mekaar vreten was nooit mijn idee.

Toen hij met het kant-en-klare gerecht in de dampende pannetjes binnenkwam, zat de fee er nog, en ze zat er helemaal niet als iemand die op het punt staat te vertrekken.

‘O uh...’ zei de kabouter. ‘Wilt u echt niet een hapje?’

Hij zette zijn pannetjes op de tafel en dekte een bord, uh twee bordes, maar ze wilde echt niks. Geen hap, zelfs geen halve. De kabouter zei niets over honing, hij ging zitten en begon te eten, slurpend en smakkend en met de vette jus druipend langs zijn baard. Die stopte hij telkens in zijn mond om hem luidruchtig uit te zuigen, en dan likte hij met een roze tong zijn acht vingers af. De fee zat toe te kijken. Ze keek en keek, de kabouter werd er onrustig van, hij kreeg het gevoel dat er iets niet deugde maar hij kon niet bedenken wat. Hij veegde zijn bord schoon met zijn mouw en zette het terug in de kast. ‘Ziezo,’ zei hij. ‘Dat was lekker. U wilt echt niks hebben?’

Nee, de fee wilde echt niks hebben.

Ze zaten een tijdje zwijgend tegenover elkaar. De kabouter keek naar haar stukgerafelde vleugels.

‘Uh, kwam dat door de storm?’ vroeg hij nu. ‘Die vleugels van u? Zo kapot?’

Ze schudde haar hoofd. ‘Nee,’ zei ze. ‘Dat was al.’

‘O? Hoezo? Waarvan dan?’

‘Dat is een lang verhaal,’ zei ze.

‘Uhm uhm, ik bedoel, kunt u er nog mee vliegen?’

‘Niet meer, nee. Maar ik werd opgetild en weggeblazen, hoog, hoog door de lucht. Ik wist niet waar ik terechtkwam, en toen zag ik gelukkig je lichtje.’

‘O,’ zei de kabouter. ‘Ben je weggeblazen! Door de storm. Waarvandaan dan?’

Hij werd toch nieuwsgierig en begon weer *je* tegen haar te zeggen.

‘Waar ik vandaan kom, kaboutertje,’ zei ze met de allerdroevigste glimlach die de kabouter ooit had gezien, ‘waar ik vandaan kom, is het Rijk der Feeën.’

‘Ah ja,’ zei hij. ‘Het Rijk der Feeën...’

‘Je weet waar dat ligt?’ vroeg ze.

Dat wist de kabouter helemaal niet, maar hij knikte vaag. ‘Vol gouden paleizen,’ verzon hij.

Ze schudde zachtjes haar hoofd, nog steeds weemoedig. ‘Mijn Rijk,’ zei ze, ‘ligt in het blauwe licht van de maan, onder bomen en struiken en tussen de halmen van het gras. Daar leven wij.’

‘Ah,’ zei de kabouter. ‘Jah...’

‘En ons leven,’ ging ze voort, ‘is zingen en springen en dansen en jansen, de hele nacht door. Nacht na nacht na nacht. En zo leven we, en leven we, en leven we, maar we hebben geen –’ Ze kon het niet zeggen. Ze zei: ‘We hebben niet eens een woord voor wat we niet hebben.’

De kabouter zoog op zijn nagels. ‘Vertel dan wat je wel hebt,’ zei

hij, want hij wilde horen over gouden paleizen. ‘Hebben jullie dan geen gouden paleizen?’

‘Welnee,’ zei de fee. ‘Groene hebben we. Groene paleizen die groeien en waaien en wiegen in de wind. Daar houden we onze feesten met duizend lichtjes en vijvers vol honing en alles wat we zeggen dat zingen we en als we niet zingen dan lachen we. Tot de zon opkomt. Dan verdwijnt alles bij toverslag. We zijn ijl als de lucht en hangen stil te slapen. Maar zodra de zon onder is en de eerste ster verschijnt aan de donkerblauwe hemel, dan gloeien we weer op. En we dansen en springen alsof we niet stil waren geweest, we fladderen en vliegen, we blazen belletjes van zilver en trekken lange strepen van goudschuim in de lucht.’

De kabouter luisterde ademloos.

‘Ach,’ vervolgde de fee, ‘zo mooi, zo mooi, de ene nacht na de andere zo mooi. Altijd weer wiegen op het gras, slingeren aan de vogelwikke en je verstoppert in het vingerhoedskruid, diep naar binnen in de paarse of de witte, maar in de witte zat een hommel. Op een keer. Een dikke. “Laat me!” zei hij. Maar ik trok aan zijn poot en zei ouwe brompot tegen hem. Maar hij zei weer: “Laat me!” en ik vroeg waarom nou en hij zei: “Ik ben aan het sterven,” en ik vroeg wat gebeurt er dan toch en hij zei: “Dat weet ik niet, ik geloof dat alles ophoudt.” En ik zei hoe weet je dat nou, alles gaat toch altijd door? En hij zei: “Ja natuurlijk, er komen steeds nieuwe.” Ik begreep het niet en vroeg: nieuwe hommels? “Ja,” zei hij, “natuurlijk, onze nakomelingen toch?” Ik vroeg wat nakomelingen waren, maar hij gaf geen antwoord meer. Hij rilde even en toen lag hij stil. Ik dacht dat hij ijl zou worden, maar in plaats van ijl werd hij een ding.’

‘Ja,’ onderbrak de kabouter haar. ‘Zo gaat dat bij beesten. En bij mensen ook.’

De fee vervolgde: ‘Ik ben een hele tijd bij die hommel blijven zitten wachten. Op de nakomelingen. Maar er kwamen er geen.’